

Umowa Nr _____
zawarta w dniu _____ r. w Poznaniu
 pomiędzy

Zakładem Robót Komunikacyjnych – DOM w Poznaniu Sp. z o.o. wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **0000027669**
ul. Kolejowa 4, 60-715 Poznań
NIP 779-21-57-760, REGON 634195317
zwaną w dalszej treści umowy „**Zamawiającym**”, którą reprezentują:

a

NIP _____ REGON _____

zwaną w dalszej treści umowy „**Wykonawcą**”, którą reprezentują:

a razem zwanymi dalej „**Stronami**.”

Strony postanawiają, co następuje:

§ 1
Przedmiot Umowy

1. W ramach niniejszej Umowy Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do wykonania zadanie pn.: _____, obejmujące zakres robót określony w załączniku nr 1 do Umowy (RCO).
2. Strony ustalają możliwość zmiany zakresu robót, rodzaju robót oraz zmianę terminu ich zakończenia poprzez podpisanie stosownego Aneksu do niniejszej Umowy.
3. Poza robotami budowlanymi w ramach niniejszej Umowy Wykonawca wykona następujące prace i czynności:
 - a) zagospodarowanie dalej zdefiniowanego Terenu Budowy jako terenu budowy w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019r. poz. 1186 wraz z rozporządzeniami wydanymi na podstawie lub w związku z przedmiotem tej ustawy (dalej: "Prawo Budowlane"), w tym jego odpowiednie zabezpieczenie,
 - b) segregacja materiałów i urządzeń zdemontowanych w trakcie Robót zgodnie z wymaganiami Zamawiającego,
 - c) zagospodarowanie odpadów powstałych z materiałów zdemontowanych w trakcie Robót, które nie zostały zaklasyfikowane przez Zamawiającego jako materiały do ponownego użycia – staroużyteczne, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, oraz wewnętrznymi regulacjami Zamawiającego, w szczególności instrukcją Im-3, Is-1;

- d) wywóz z terenu wykonywania Robót wszelkich odpadów powstałych w związku z wykonywanymi Robotami i zagospodarowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- e) sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- f) uzgodnienie z właściwymi organami zajęcia chodnika lub jezdni, zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego lub innymi właściwym przepisami prawa,
- g) uzgodnienie z właściwymi organami wykonywanie Robót na gruntach pokrytych wodami na podstawie umów i porozumień, których treść i zakres będzie zaakceptowany przez Zamawiającego,
- h) uzyskanie w imieniu Zamawiającego wszelkich dokumentów oraz dokonanie wszelkich czynności formalno-prawnych niezbędnych do wykonania Robót, zgodnie z przepisami obowiązującego prawa, z tym zastrzeżeniem, że wszystkie opłaty o charakterze administracyjnym związane z dokonaniem przedmiotowych czynności będą ponoszone przez płatnika określonego w § 8 ust. 8 Umowy na podstawie wystawionych przez Wykonawcę not obciążeniowych,
- i) skompletowanie wszystkich wymaganych przez przepisy obowiązującego prawa dokumentów, których złożenie/posiadanie jest niezbędne do uzyskania przez Zamawiającego pozwolenia na użytkowanie, w tym w szczególności dokumentacji powykonawczej oraz przekazanie Zamawiającemu wszystkich posiadanych egzemplarzy dokumentów;
- j) Wykonawca uzyska niezbędne decyzje administracyjne lub dokona zgłoszenia zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
- k) inne czynności wynikające ze specyfikacji robót.

4. Wykonawca oświadcza, że otrzymał od Zamawiającego oraz uzyskał we własnym zakresie wszelkie dokumenty i informacje, które mogą mieć wpływ na wykonanie przedmiotu Umowy i nie wnosi zastrzeżeń.

5. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z warunkami lokalnymi, w jakich będą realizowane prace, w szczególności z ukształtowaniem terenu budowy, umiejscowieniem istniejących instalacji, możliwościami urządzenia zaplecza budowy i zasilania w media oraz stanem dróg dojazdowych.

6. Wykonawca oświadcza, że sprawdził dokumenty umowne oraz zweryfikował przekazaną i/lub udostępnioną mu dokumentację, jak również zapoznał się z warunkami realizacji przedmiotu zamówienia przyjętymi przez Zamawiającego. Wykonawca stwierdza, że dokumenty te są kompletne, poprawne i wystarczające do wykonania przedmiotu Umowy oraz, że nie wnosi do nich żadnych zastrzeżeń.

7. Wykonawca oświadcza, że uwzględnił w wynagrodzeniu wszystkie wyżej wymienione okoliczności i z tego względu jakiegokolwiek zastrzeżenia zgłoszone przez Wykonawcę po dacie zawarcia Umowy nie będą stanowić podstawy dochodzenia przez niego roszczeń o dodatkową zapłatę lub o zmianę terminów umownych wykonania robót.

§ 2

Termin i miejsce realizacji Umowy

1. Wykonawca, zgodnie ze złożoną przez siebie ofertą, wykona roboty i inne czynności objęte przedmiotem Umowy w nieprzekraczalnym terminie **do dnia** _____.

2. Roboty będą wykonywane na terenie Zakładu Linii Kolejowych w _____ (dalej: „**Teren Budowy**”).
3. Wykonawca jest obowiązany do niezwłocznego powiadomienia Zamawiającego o wystąpieniu jakichkolwiek okoliczności, które mogą mieć wpływ na wykonanie robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy w uzgodnionym terminie.
4. Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za uchybienie terminom wykonania robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy, jeżeli uchybienie to jest następstwem niemożności wykonywania robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy w wyniku okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, pod warunkiem niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Zamawiającego.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 powyżej, Strony przyjmą, że dany termin uległ przedłużeniu o ilość czasu, przez którą Wykonawca nie mógł wykonywać Robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy.
6. Jeżeli z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, postęp wykonywania prac, będzie zbyt powolny, Wykonawca zobowiązuje się podjąć wszelkie niezbędne środki zaradcze.
7. W przypadku bezskuteczności podjętych przez Wykonawcę środków zaradczych, a w szczególności, gdy opóźnienie w rozpoczęciu, realizacji lub w wykonaniu prac wpływać będzie na należyte wykonanie umowy lub zagrażać będzie dotrzymaniu terminów umownych, Zamawiający będzie uprawniony, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, do zatrudnienia na koszt i ryzyko Wykonawcy osoby trzeciej w celu nadrobienia opóźnień oraz obciążenia Wykonawcy wynikającymi stąd kosztami.

§ 3

Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązuje się, że przy wykonywaniu Umowy działać będzie z najwyższą starannością, uwzględniającą profesjonalny charakter prowadzonej działalności, zgodnie ze złożoną ofertą oraz niniejszą Umową.
2. Wykonawca zobowiązuje się zachować w poufności wszelkie informacje prawnie chronione, uzyskane w związku z zawarciem i wykonywaniem Umowy, w szczególności stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa prowadzonego przez Zamawiającego w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2018 r. poz. 419), w tym nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, handlowe lub organizacyjne przedsiębiorstwa. Oświadczenie Wykonawcy o zachowaniu tajemnicy przedsiębiorstwa Zamawiającego stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszej Umowy.
3. Niezależnie od innych obowiązków określonych w Umowie Wykonawca zobowiązuje się do:
 - a) prowadzenia dokumentacji dla robót oraz o ile jest to adekwatne dla rodzaju czynności, zgodnie z właściwymi przepisami oraz udostępniania tej dokumentacji na każde żądanie Zamawiającego,
 - b) powołania kierownika robót w rozumieniu Prawa Budowlanego i zapewnienia wykonywania obowiązków kierownika robót przez osobę posiadającą niezbędne w tym zakresie uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności zgodnie z Prawem Budowlanym,
 - c) przekazywania Zamawiającemu, na zgłoszone przez niego żądanie, informacji dotyczących wykonywanych robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy oraz umożliwienia Zamawiającemu przeprowadzenia kontroli ich wykonywania,

włącznie z okazaniem na żądanie Zamawiającego wszelkich posiadanych dokumentów związanych z ich wykonywaniem,

d) wykonania robót oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy zgodnie z właściwymi przepisami prawa, a także zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, aktualnym stanem wiedzy fachowej, technicznej oraz technologicznej, jak również z dotrzymaniem warunków technicznych, technologicznych i jakościowych,

e) wykonywania robót oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy z zachowaniem warunków zapewniających prowadzenie ruchu kolejowego i jego bezpieczeństwo zgodnie z właściwymi przepisami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP), w tym obowiązującymi przy wykonywaniu robót budowlanych,

f) wykonywania robót oraz złożenia odpowiednich oświadczeń zgodnie z zaleceniami **„Instrukcji dla Wykonawcy prac zleconych przez Zakład Robót Komunikacyjnych – DOM w Poznaniu Sp. z o.o.”**,

g) wykonywania robót oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy z zachowaniem warunków zapewniających prowadzenie ruchu kolejowego i jego bezpieczeństwo według zasad ustalonych w **przepisach i instrukcjach PKP PLK S.A.** udostępnionych do wglądu w siedzibie Zamawiającego oraz zgodnie z właściwymi przepisami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP), w tym obowiązującymi przy wykonywaniu robót budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem instrukcji Ibh -105 „Zasady bezpieczeństwa pracy podczas wykonywania prac inwestycyjnych, rewitalizacyjnych, utrzymaniowych, remontowych wykonywanych przez pracowników obcych firm na terenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.”,

h) w przypadku wykonywania robót na czynnym obiekcie, na którym prowadzony jest ruch kolejowy – składowania i magazynowania materiałów, urządzeń oraz odpadów z zachowaniem wymagań bezpieczeństwa prowadzenia ruchu kolejowego zgodnie z przepisami obowiązującymi w PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.,

i) stosowania technik wykonawczych, sprzętu i kontroli spełniających wymagania techniczne, w przypadkach, gdy Zamawiający zgłosi zastrzeżenia w tym zakresie, Wykonawca zobowiązany będzie niezwłocznie przedstawić Zamawiającemu konieczne aprobaty, wyniki badań i ocen oraz ekspertyzy,

j) utrzymania podczas wykonywania robót – od dnia przejścia do dnia zwrotnego przekazania – Terenu Budowy oraz bezpośredniego jego otoczenia, z którego korzysta, w należytym stanie, zapewniającym Zamawiającemu dojścia i dojazdy do urządzeń i obiektów oraz możliwość wykonywania przez Zamawiającego jego normalnych zadań i prac oraz możliwość realizowania przez PKP PLK S.A. zadań w zakresie eksploatacji linii kolejowej,

k) zapewnienia ochrony mienia znajdującego się na Terenie Budowy przed działaniem osób trzecich oraz przed niepożądanym działaniem czynników atmosferycznych,

l) zapewnienia wstępu na Teren Budowy wyłącznie osobom upoważnionym przez Zamawiającego lub Wykonawcę. Wykonawca jest zobowiązany sporządzić i na bieżąco aktualizować listę osób uprawnionych z jego strony do wstępu na Teren Budowy,

m) zgłaszania gotowości do odbioru wykonanych robót oraz przystąpienia do tych odbiorów, na zasadach określonych w § 9 Umowy,

n) usunięcia wad, w tym usterek, ujawnionych w czasie wykonywania robót lub ujawnionych w czasie odbiorów i w terminach wyznaczonych w protokołach odbioru,

o) zwrotnego przekazania Zamawiającemu Terenu Budowy oraz innych terenów Zamawiającego, o ile były one użytkowane w związku z wykonywaniem robót, po

wykonaniu robót, w terminie 7 dni od dnia ich zakończenia, w stanie uprzątniętym z wszelkich pozostałości wykonanych robót, nie gorszym niż przekazany Wykonawcy przez Zamawiającego i umożliwiającym przystąpienie do natychmiastowego korzystania z tych terenów zgodnie z ich przeznaczeniem,

p) przekazania niezabudowanych materiałów i urządzeń powierzonych mu przez Zamawiającego na warunkach określonych w Umowie, z zastrzeżeniem, że te materiały i urządzenia do czasu przekazania będą ewidencjonowane, zabezpieczone i przechowywane oddzielnie od materiałów i urządzeń własnych Wykonawcy,

r) zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników, posiadających niezbędne uprawnienia do wykonywania robót i innych czynności wykonywanych w ramach realizacji niniejszej Umowy, których kwalifikacje będą zapewniały należyłą jakość i terminowość wykonania robót oraz innych czynności wykonywanych w ramach niniejszej Umowy,

s) ponoszenia pełnej odpowiedzialności za bezpieczeństwo zatrudnionych pracowników.

t) zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom, jeżeli Wykonawca korzysta z podwykonawców,

u) ubezpieczenia budowy,

w) stosowania postanowień „Instrukcji postępowania z materiałami pochodzącymi z działalności PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Im-3”, oraz „Zasadach bezpieczeństwa pracy obowiązujących na terenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. podczas wykonywania prac inwestycyjnych, utrzymaniowych i remontowych wykonywanych przez pracowników podmiotów zewnętrznych Ibh-105” , udostępnionych na stronie internetowej www.plk-sa.pl;

x) uzyskania we własnym zakresie i na własny koszt stosownych pozwoleń, zezwoleń wynikających z przepisów prawa, które są wymagane, a nie były przekazane lub uzyskane przez Zamawiającego,

y) stosowania się do zaleceń inspektora nadzoru inwestorskiego wydawanych przy ich wykonywaniu,

z) w przypadku konieczności sporządzenia operatu wodnoprawnego celem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego stosowanie się do Wytocznych obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych na obszarze kolejowym Is-2, udostępnionych przez Zamawiającego;

4. Do obowiązków Wykonawcy w zakresie realizacji Umowy należy:

a) wykonanie umowy zgodnie z przepisami BHP i ppoż.,

b) wykonanie Umowy za pośrednictwem zapewnionych przez siebie osób z zastrzeżeniem § 5 ust 7 gwarantujących należyte wykonanie umowy,

c) wystąpienia do PKP PLK S.A. Zakład Linii Kolejowych w _____ za pośrednictwem Zamawiającego o wydanie karty wstępu uprawniającej do wstępu na obszar kolejowy zarządzany przez PKP PLK S.A. , zatrudnionych pracowników na podstawie imiennych wykazów pracowników poinformowanych o zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia podczas wykonywania prac na terenie PKP PLK S.A. Zakład Linii Kolejowych w Szczecinie.

5. Wykonawca zobowiązuje się do przestrzegania przepisów prawnych w zakresie BHP ze szczególnym uwzględnieniem BHP przy wykonywaniu prac objętych umową prowadzonych przy czynnym torze kolejowym i włączonym napięciu w trakcji elektrycznej, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami i przepisami w tym zakresie na PKP PLK S.A.

6. Wykonawca gwarantuje, że osoby zatrudnione przy wykonywaniu Robót będą posiadały aktualne badania lekarskie, środki ochrony osobistej, odpowiednie kwalifikacje i szkolenia oraz będą przeszkolone w zakresie BHP przez odpowiedniego pracownika komórki do spraw BHP Zakładu Linii Kolejowych w Szczecinie. Przed rozpoczęciem realizacji umowy – Wykonawca przekaze Zamawiającemu oświadczenie w tym zakresie.
7. Przed przekazaniem placu budowy, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180 poz. 1860 z późn. zm.) Wykonawca wystąpi do komórki ds. BHP właściwego Zakładu Linii Kolejowych o przeszkolenie swoich pracowników w zakresie zagrożeń dla zdrowia i życia oraz o sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom podczas prac w związku z realizacją umowy na terenie Zakładu Linii Kolejowych w _____ i dostarczy wykaz tych pracowników do Zamawiającego.
8. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z instrukcją Ibh-105 „Zasady bezpieczeństwa pracy podczas wykonywania prac inwestycyjnych, rewitalizacyjnych, utrzymaniowych, remontowych wykonywanych przez pracowników firm na terenie PKP PLK S.A.”.
9. Przed wejściem na teren budowy Wykonawca zobowiązany jest do zgłoszenia gotowości podjęcia robót w ISE zarządzającym terenem na którym będą wykonywane roboty i uzyskania zgody na rozpoczęcie robót. Rozpoczęcie robót należy zgłosić przedstawicielowi Zamawiającego wymienionego w § 16.
10. Wykonawca zobowiązuje się do wykonywania prac z zachowaniem warunków zapewniających prowadzenie ruchu kolejowego i jego bezpieczeństwo wg zasad ustalonych w regulaminach prowadzenia robót, przepisach i w instrukcjach obowiązujących dla prac wykonywanych na danym terenie.
11. Wykonawca zobowiązuje kierownika robót do porozumienia się z zarządcą linii kolejowych w sprawie właściwego osygnalizowania miejsca wykonywanych robót przez pracowników wykonawcy przy czynnym ruchu kolejowym lub powiadomienia drużyn trakcyjnych o potrzebie zachowania szczególnej ostrożności z ograniczeniem biegu pociągu po przez wprowadzenie rozkazów pisemnych.
12. Wykonawca, na żądanie Zamawiającego, zobowiązuje się udostępnić do wglądu Ministra właściwego ds. Infrastruktury lub komórki w Ministerstwie, właściwej w sprawach realizacji budżetu państwa lub Departamentu w Ministerstwie właściwego w zakresie sektora transportu kolejowego, dokumenty Wykonawcy lub Podwykonawcy związane z realizacją niniejszej Umowy, w tym dokumenty finansowe.
13. Wykonawca zobowiązany jest niezwłocznie poinformować Bank (European Investment Bank, Directorate for Lending Operations in EU – EIB, 100 boulevard Konrad Adenauer L-2950 Luxembourg, fax: +352 4379 67498.) o uzasadnionym podejrzeniu, skardze lub informacji odnoszących się do przestępstw karnych związanych z przedmiotem zamówienia. W odniesieniu do podejrzenia przestępstwa karnego Bank ma prawo wglądu do księgi i rejestrów wszystkich transakcji finansowych oraz wydatków związanych z przedmiotem zamówienia, prawidłowo prowadzonych przez Wykonawcę, a także do sporządzania kopii dokumentów w zakresie dozwolonym obowiązującym Prawem. (Jeśli umowa jest finansowana ze środków EBI w związku z wymaganiami umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Kredytowym).

§ 4

Obowiązki Zamawiającego

1. Zamawiający zobowiązuje się współdziałać z Wykonawcą w celu zapewnienia należytego wykonania Umowy, w szczególności udzielać wszelkich niezbędnych informacji związanych z realizacją Umowy, a także do zapłaty umówionego wynagrodzenia zgodnie z Umową.
2. Niezależnie od pozostałych postanowień Umowy, Zamawiający zobowiązuje się do:
 - a) przekazania Wykonawcy Terenu Budowy,
 - b) przekazania Wykonawcy niezbędnych regulaminów tymczasowych określających zamknięcia torowe i inne ograniczenia eksploatacyjne w prowadzeniu ruchu pociągów, konieczne do wprowadzenia na okres wykonywania robót. Wprowadzenie tych regulaminów i zarządzenie ograniczeń eksploatacyjnych należy do PKP PLK S.A.
 - c) dostarczenia Wykonawcy – w przypadkach tego wymagających, w terminach ustalonych przez Strony, niezbędnej dokumentacji i innych wymaganych dokumentów dla prawidłowego, zgodnego z obowiązującymi przepisami wykonywania niniejszej Umowy,
 - d) wyznaczenia terminów odbiorów robót oraz przystąpienia do tych odbiorów, na zasadach określonych w § 9 Umowy,
 - e) wskazania Wykonawcy miejsca składowania odzyskanych materiałów i urządzeń,
 - f) udzielenia Wykonawcy niezbędnych pełnomocnictw, w odrębnych dokumentach, w przypadku gdy okażą się one niezbędne do realizacji przez Wykonawcę jego obowiązków wynikających z Umowy.
3. Zamawiający oświadcza, że jest certyfikowanym przewoźnikiem i posiada certyfikaty bezpieczeństwa część A o nr PL 1120150055 i część B o nr PL 1220150060. W związku z tym wyroby lub usługi świadczone przez Wykonawcę mają wpływ na bezpieczeństwo w ruchu kolejowym. Z tego tytułu Wykonawca ponosi ryzyko wspólne z Zamawiającym za dostarczone wyroby lub usługi.

§ 5

Zasady wykonywania Umowy

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, aktualnym stanem wiedzy fachowej, technicznej i technologicznej, Prawem Budowlanym i innymi przepisami prawa, a także ze szczególnym uwzględnieniem zasad i wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Roboty oraz inne czynności objęte przedmiotem Umowy będą prowadzone w sposób nie powodujący szkód ani zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia, pod rygorem pełnej odpowiedzialności odszkodowawczej Wykonawcy za powstałe szkody. W przypadku powstania zagrożeń lub szkód w związku z wykonywanymi robotami lub czynnościami, Wykonawca podejmie natychmiastowe działania zapobiegające lub ograniczające zakres skutków tych zjawisk oraz mające na celu usunięcie zaistniałych już skutków, w tym poprzez wykonanie robót koniecznych ze względu na bezpieczeństwo ruchu pociągów lub zabezpieczenie przed awarią. O wszelkich zagrożeniach lub szkodach spowodowanych podczas wykonywania robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy Wykonawca niezwłocznie powiadomi Zamawiającego.
3. Przekazanie Wykonawcy Terenu Budowy nastąpi w terminie 7 dni roboczych od dnia zawarcia Umowy, przy czym uprawnienie do wyznaczenia konkretnego dnia oraz godziny

przekazania przysługuje Zamawiającemu, o czym zawiadomi Wykonawcę. Przekazanie Terenu Budowy zostanie dokonane na podstawie protokołu przekazania, sporządzonego w jednym egzemplarzu a kopię przekaże do Wykonawcy.

4. Przez podpisanie protokołu przekazania Terenu Budowy Wykonawca potwierdza, że zapoznał się z warunkami panującymi na tym terenie i przyjmuje je jako odpowiednie do wykonywania danych robót.

5. Zamawiający w każdym czasie będzie uprawniony do przeprowadzenia kontroli prowadzonych robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy pod względem ich jakości oraz terminowości.

6. Wykonawca, począwszy od podpisania protokołu przekazania Terenu Budowy, aż do chwili jego zwrotnego przekazania, ponosi odpowiedzialność za:

- a) roboty i inne czynności objęte przedmiotem Umowy (w tym za zabezpieczenie Robót oraz ich efektów) oraz Teren Budowy, jak również wszelkie znajdujące się na nim przedmioty, w szczególności na Wykonawcę przechodzą wszelkie ryzyka związane z materiałami i urządzeniami dostarczonymi na Teren Budowy - z chwilą ich dostarczenia na ten teren,
- b) szkody powstałe w związku z robotami lub innymi czynnościami objętymi przedmiotem Umowy, w tym szkody poniesione przez Zamawiającego oraz osoby trzecie, a także za wszelkie szkody powstałe poza Terenem Budowy w wyniku działań lub zaniechań Wykonawcy lub jego podwykonawców.

7. Wykonawca gwarantuje, iż dla potrzeb realizacji Umowy nie będzie zatrudniać etatowych pracowników PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

8. Wykonawca nie może bez zgody Zamawiającego zlecić prac innym podmiotom.

9. Wykonawca zobowiązany jest przedstawić Zamawiającemu umowę z podwykonawcą lub jej projekt wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania Robót określonych w tej umowie lub jej projekcie do akceptacji. Jeżeli w terminie 14 dni od przedstawienia Zamawiającemu dokumentów, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, Zamawiający nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy z danym podwykonawcą.

10. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie może polecić Podwykonawcy realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są Roboty w przypadku braku zgody Zamawiającego.

11. Powierzenie realizacji zadań innemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego Umowa o podwykonawstwo lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego.

12. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu Umowy o podwykonawstwo Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt Umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego.

13. Zmiana umowy z Podwykonawcą w zakresie należnego Podwykonawcy wynagrodzenia wymaga zachowania trybu określonego w ust. 9.

14. W przypadku, gdy Roboty lub inne czynności objęte przedmiotem Umowy są wykonywane wadliwie lub następuje opóźnienie w ich wykonywaniu Wykonawca jest zobowiązany odstąpić od umowy z danym podwykonawcą stosownie do postanowień umowy

z danym podwykonawcą lub przepisów kodeksu cywilnego oraz niezależnie od tego odsunąć danego podwykonawcę od dalszego wykonywania Robót.

15. Wykonawca zobowiązany jest do dołączania do każdej faktury oświadczeń Wykonawcy i Podwykonawców (podpisanych zgodnie z zasadami reprezentacji), że wszystkie należne faktury Podwykonawców, których termin płatności upłynął w okresie objętym daną fakturą, zostały zapłacone.

16. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia zamawiającemu w ciągu 30 dni od daty wystawienia ostatniej faktury, oświadczeń Wykonawcy i Podwykonawców (podpisanych zgodnie z zasadami reprezentacji), że wszystkie należne faktury z tytułu realizacji umowy zostały zapłacone.

17. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.

18. Okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za Wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za Wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego.

19. W przypadku uchylania się od obowiązku, o którym mowa w ust. 15 i 16 przez Wykonawcę, Zamawiający wstrzyma płatności części Wynagrodzenia objętego daną fakturą Wykonawcy do czasu przedstawienia właściwych oświadczeń lub wyjaśnień wraz z dowodami potwierdzającymi, że wynagrodzenie należne podwykonawcy zostało zapłacone albo, że zobowiązanie do zapłaty wygasło w inny sposób niż poprzez zapłatę. Za opóźnienie w płatności faktury koszty odsetek nie obciążają Zamawiającego.

§ 6

Ochrona środowiska

1. Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania wymogów ochrony środowiska na terenie i wokół terenu budowy, w tym w szczególności Wykonawca zobligowany jest do postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska oraz wewnętrznymi regulacjami PKP PLK S.A. w tym zakresie, w tym m.in. dotyczącymi gospodarowania odpadami (w szczególności „Instrukcją gospodarki odpadami PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Is-1), a także zgodnie z ustaleniami Umowy.

2. W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku spowodowanego prowadzonymi przez Wykonawcę robotami, Wykonawca zobowiązany jest do podjęcia niezwłocznych działań zapobiegawczych. Wykonawca odpowiada za szkody w środowisku powstałe wskutek prowadzenia robót. W przypadku wystąpienia szkody w środowisku Wykonawca jest zobowiązany do podjęcia działań w celu ograniczenia szkody w środowisku, zapobieżenia kolejnym szkodom oraz do podjęcia działań naprawczych. Wszelkie działania zapobiegawcze i naprawcze Wykonawca przeprowadzi na własny koszt.

3. Przed rozpoczęciem robót Wykonawca z Zamawiającym wspólnie przeprowadzi przegląd obiektów i dokona wstępnej kwalifikacji materiałów przewidzianych do demontażu. Dalszy sposób postępowania z materiałami z demontażu będzie zgodny w przepisami i instrukcjami wewnętrznymi obowiązującymi w PKP PLK S.A..

4. Niezależnie od tego, jak PKP PLK S.A. zamierza wykorzystać materiały i urządzenia, względem których rezerwuje sobie prawo własności, wszelkie koszty związane z ich demontażem, segregacją, przechowywaniem, przeładunkiem i transportem do miejsca wskazanego przez przedstawiciela PKP PLK S.A. będą poniesione przez Wykonawcę w ramach umówionego wynagrodzenia.

5. Wykonawca zapewni, aby tymczasowo magazynowane materiały i urządzenia do czasu, gdy będą one potrzebne do wykonania robót, zostały zabezpieczone przed zniszczeniem, zachowały swoją jakość oraz właściwości i były dostępne do kontroli. Zdemontowane materiały oraz urządzenia powinny być zabezpieczone przed wpływami atmosferycznymi, kradzieżą i uszkodzeniami mechanicznymi. Uszkodzenia powstałe podczas demontażu urządzeń istniejących, zakwalifikowanych do dalszego użytkowania, obciążają Wykonawcę i muszą zostać usunięte na jego koszt. Zakres naprawy obejmuje przywrócenie tych urządzeń do stanu sprzed demontażu.

6. Miejsca czasowego magazynowania będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy w miejscach uzgodnionych z Zamawiającym lub poza terenem budowy w miejscach zorganizowanych przez Wykonawcę.

7. Wykonawca jest wytwórcą odpadów i jest obowiązany do gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy (w tym również przebudowy i rozbudowy), rozbiórki, remontu obiektów z wyłączeniem odpadów, których wytwórcą będzie Zamawiający lub PKP PLK S.A., w tym m.in. odpadów ze stali i metali kolorowych.

8. Wykonawca prowadzi gospodarkę odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności gospodarka odpadami nie może:

- 1) powodować zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt;
- 2) powodować uciążliwości przez hałas lub zapach;
- 3) wywoływać niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu, w tym kulturowym i przyrodniczym.

9. Podczas realizacji robót odpady należy magazynować w sposób selektywny w miejscu na ten cel przeznaczony, wyznaczony na Placu budowy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 poz. 992) oraz jej aktami wykonawczymi w tym zakresie, przy uwzględnieniu dozwolonego czasu magazynowania dla poszczególnych rodzajów odpadów oraz sposobów zabezpieczeń przed przedostawaniem się ich do środowiska, kierując się właściwościami odpadów, wymaganiami ochrony życia i zdrowia ludzi oraz ograniczeniem uciążliwości związanych z ich magazynowaniem.

10. Wykonawca, będąc wytwórcą odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami wyłącznie podmiotom, które posiadają:

- 1) zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów, lub
- 2) koncesję na podziemne składowanie odpadów, pozwolenie zintegrowane, decyzję zatwierdzającą program gospodarowania odpadami wydobywczymi, zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych lub wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 3) wpis do rejestru w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5 ustawy o odpadach, chyba że działalność taka nie wymaga uzyskania decyzji lub wpisu do rejestru.

11. Wykonawca, będąc wytwórcą odpadów, jest obowiązany do:

- 1) prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów z zastosowaniem karty przekazania odpadów, karty ewidencji odpadów;
- 2) sporządzania rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami.

12. Wykonawca w związku z realizacją robót objętych umową przygotowuje i przekazuje na żądanie Zamawiającego informację o wytworzonych odpadach i sposobie zagospodarowania odpadów. Informacja powinna być przygotowana zgodnie z instrukcjami wewnętrznymi PKP PLK S.A..

13. Koszty gospodarowania odpadami są ponoszone przez Wykonawcę będącego wytwórcą odpadów.

§ 7

Materiały i sprzęt

1. Przed rozpoczęciem robót Zamawiający wspólnie z Wykonawcą dokona kwalifikacji materiałów do odzysku. Wszystkie zdemontowane i odzyskane materiały po wymianie pozostają w dyspozycji Zamawiającego.
2. Wykonawca złoży do depozytu wszystkie odzyskane materiały i sporządzi wraz z przedstawicielem ISE zestawienie materiałów przekazanych do depozytu do czasu ostatecznej kwalifikacji.
3. Wykonawca odpowiedzialny jest za dalsze gospodarowanie materiałami zakwalifikowanymi jako odpady.
4. Segregacja materiałów odzyskanych po robotach wg wymagań Zamawiającego po stronie Wykonawcy.
5. Materiały zakwalifikowane do odzysku Wykonawca przekaże do odpowiedniego ISE i dostarczy Zamawiającemu protokół przekazania materiałów odzyskanych podpisany przez pracownika ISE, przed podpisaniem protokołu odbioru końcowego robót.
6. Wykonawca przekaże do utylizacji materiały zakwalifikowane do utylizacji i dostarczy Zamawiającemu karty odpadów przed podpisaniem protokołu odbioru robót.

Wykonawca zobowiązany jest do posiadania następujących własnych dokumentów lub ewentualnie podmiotu z którym współpracuje w zakresie utylizacji (w razie uzyskania zgody Zamawiającego na dalsze podwykonawstwo zgodnie z § 5 ust. 8) oraz do ich przedstawienia Zamawiającemu: decyzja o wpisie do rejestru BDO lub zezwolenie na transport odpadów lub zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

7. Zapewniany przez Wykonawcę sprzęt i narzędzia używane do wykonywania Robót będą sprawne oraz używane zgodnie z przeznaczeniem określonym przez ich producenta, a także będą posiadać wymagane homologacje oraz spełniać właściwe normy.

§ 8

Wynagrodzenie

1. Z tytułu należytego wykonania Umowy Wykonawcy przysługuje łączne wynagrodzenie kosztorysowe (dalej: „**Wynagrodzenie**”) nie przekraczające kwoty _____ zł (słownie: _____ złotych 00/100) netto.

Wynagrodzenie zostanie powiększone o należny podatek VAT według stawki obowiązującej w dniu wystawienia faktury.

Na dzień podpisania umowy wartość brutto umowy wynosi: _____ zł (słownie: _____ złotych 00/100).

Zapłata nastąpi za faktycznie wykonaną ilość robót.

2. Zamawiający ma prawo zmniejszyć zakres robot i usług bez żadnych roszczeń ze strony Wykonawcy.

3. Zapłata Wynagrodzenia zgodnie z Umową stanowi należyte wykonanie zobowiązania Zamawiającego, a Wykonawca nie będzie uprawniony do jakiegokolwiek wynagrodzenia uzupełniającego, świadczeń zwrotnych, świadczeń dodatkowych, zwrotu wydatków lub kosztów. W szczególności Wynagrodzenie zawiera koszty związane z wykonaniem Umowy, w tym koszty zagospodarowania Terenu Budowy oraz jego likwidacji, koszty odbiorów, koszty zużycia mediów, wywozu lub utylizacji odpadów, ochrony mienia na Terenie Budowy, zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, a także koszty materiałów i urządzeń, do których zapewnienia zobowiązany jest Wykonawca, ich ubezpieczenia i transportu, jak również koszty ubezpieczenia i transportu sprzętu potrzebnego dla wykonania Umowy.
4. W celu uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że Wynagrodzenie należne Wykonawcy obejmuje również wszelkie koszty poniesione przez Wykonawcę w związku z zaistnieniem sytuacji określonej w § 5 ust. 2 Umowy.
5. Podstawę do wystawienia faktur przez Wykonawcę stanowić będzie protokół z dokonanego odbioru częściowego/końcowego podpisany przez przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy określonych w § 16 i nie stwierdzający wad oraz obustronnie podpisana Umowa.
6. Dla uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że protokół odbioru eksploatacyjnego nie stanowi podstawy do wystawienia przez Wykonawcę żadnej faktury i do zapłaty jakiegokolwiek części Wynagrodzenia.
7. Rozliczenie końcowe robót nastąpi fakturą końcową w ciągu 7 dni po odbiorze końcowym przedmiotu umowy na podstawie protokołu odbioru ostatecznego.
8. Faktury wystawiane będą na adres:
Zakład Robót Komunikacyjnych- DOM w Poznaniu Sp. z o. o.
ul. Kolejowa 4, 60 -715 Poznań
W treści faktur należy wskazać numer niniejszej Umowy, symbol PKWiU 42.13.20.0 oraz informację, że sprzedawca jest Podwykonawcą.
9. Wykonawca oświadcza, że jest czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług (VAT).
10. Płatności będą realizowane przez Zamawiającego przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy nr konta _____ w trybie mechanizmu podzielonej płatności.
11. Zapłata Wynagrodzenia za dane Zadanie nastąpi przelewem bankowym na wskazany przez Wykonawcę rachunek bankowy na podstawie prawidłowo wystawionej faktury w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury.
12. Za termin dokonania zapłaty Wynagrodzenia uważa się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
13. W przypadku, gdy rachunek bankowy umieszczony na fakturze Wykonawcy nie widnieje w elektronicznym wykazie podmiotów na stronie Ministerstwa Finansów, płatność faktury będzie odroczone do momentu pojawienia się wskazanego rachunku bankowego w tym wykazie. Jeżeli powyższe działanie spowoduje opóźnienie w dokonaniu płatności, koszty odsetek z tego tytułu nie obciążają Zamawiającego.
14. W przypadku, gdy Wykonawca przy wykonywaniu Robót posługiwał się Podwykonawcami Zamawiający uzależnia płatność należnego Wykonawcy danej transzy Wynagrodzenia od uprzedniej zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia wszystkim Podwykonawcom, którzy wykonywali dane Roboty oraz od dołączenia do faktury

wystawionej przez Wykonawcę oświadczeń wszystkich Podwykonawców wykonujących dane Roboty

15. Zamawiający oświadcza, że jest dużym przedsiębiorcą w rozumieniu Załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z dnia 26.06.2014 r.).

§ 9 **Odbiory**

1. Roboty wykonywane w ramach Umowy będą podlegały odbiorom częściowym, końcowemu i pogwarancyjnemu.

2. Po całkowitym wykonaniu robót i innych czynności objętych przedmiotem Umowy roboty i inne czynności objęte przedmiotem Umowy będą podlegały odbiorowi końcowemu. Wzór protokołu odbioru końcowego stanowi **Załącznik nr 4** do niniejszej Umowy.

3. Gotowość do odbioru końcowego osiągnięta jest z chwilą zakończenia przez Wykonawcę wszystkich robót oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy.

4. Konkretny dzień i godzina dokonania danego odbioru zostanie wyznaczona przez Zamawiającego, o czym Wykonawca zostanie powiadomiony za pośrednictwem poczty e-mail lub faksu. Zamawiający dopuszcza możliwość powiadomienia Wykonawcy telefonicznie o konkretnym dniu i godzinie dokonania danego odbioru.

5. Odbiór końcowy zostanie dokonany w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia Wykonawcy o jego gotowości do odbioru. Wykonawca powiadamia o gotowości do odbioru pocztą e-mail jednego z przedstawicieli Zamawiającego określonego w § 16 ust. 1.

6. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 14 odbiory będą dokonywane poprzez sporządzenie i podpisanie protokołu odbioru: ze strony Zamawiającego przez osoby upoważnione przez Zamawiającego, w tym przy udziale inspektora nadzoru inwestorskiego, o ile został ustanowiony, oraz ze strony Wykonawcy przez kierownika robót oraz inne upoważnione przez Wykonawcę osoby. W odbiorze mogą również uczestniczyć przedstawiciele użytkownika obiektu, którego dotyczą roboty, będące przedmiotem odbioru.

7. W trakcie odbioru końcowego Wykonawca obowiązany jest przekazać Zamawiającemu wszystkie posiadane przez niego oryginały dokumentów związanych z wykonaniem Umowy oraz te, do których uzyskania został zobowiązany na mocy niniejszej Umowy, w tym: np. dokumentację powykonawczą oraz wymagane Prawem Budowlanym oświadczenia kierownika robót.

8. Jeżeli w toku czynności odbiorczych Zamawiający stwierdzi, że przedmiot danego odbioru nie osiągnął gotowości do odbioru, w szczególności z powodu nie zakończenia wszystkich robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy, Zamawiający może odmówić dokonania odbioru, uzasadniając w protokole odmowę odbioru. W takim przypadku Strony ustalą nowy termin przeprowadzenia odbioru.

9. Protokół danego odbioru zostanie sporządzony w jednym egzemplarzu, a kopia przekazana do Wykonawcy. Protokół odbioru zostanie podpisany przez osoby biorące udział w odbiorze, a w jego treści zostanie zawarte oświadczenie Zamawiającego odnośnie przyjęcia lub odmowy przyjęcia robót lub innych czynności objętych danym odbiorem.

10. Niezależnie od postanowień ust. 8, Zamawiający jest uprawniony do odmowy przyjęcia robót objętych danym odbiorem w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek wad, w tym nieprawidłowości, które uniemożliwiają lub uniemożliwią w przyszłości użytkowanie danego elementu zgodnie z jego przeznaczeniem lub też polegają na tym, że wykonane roboty nie są zgodne z dokumentacją projektową lub z przepisami prawa. Podstawę do odmowy przyjęcia robót w ramach odbioru końcowego stanowi również nie przekazanie przez Wykonawcę dokumentów, o których mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu.

11. W przypadku wykonania uprawnienia, o którym mowa w ust. 10, w protokole określony zostanie powód odmowy przyjęcia robót przez Zamawiającego oraz wyznaczony termin usunięcia wad przez Wykonawcę, stanowiący jednocześnie termin przystąpienia Stron do ponownego odbioru.

12. W przypadku nie usunięcia wad przez Wykonawcę w wyznaczonym terminie, zgodnie z ust.11, Zamawiający, niezależnie od innych uprawnień przysługujących mu na mocy Umowy oraz kodeksu cywilnego, może zlecić wykonanie tych prac innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy, dokonując jednocześnie potrącenia uzasadnionych i udokumentowanych kosztów z Wynagrodzenia należnego Wykonawcy, powiadamiając o tym Wykonawcę w formie pisemnej z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem.

13. Po upływie okresu gwarancji udzielonej przez Wykonawcę zgodnie z postanowieniami § 10 Umowy, Strony dokonają odbioru pogwarancyjnego robót. Konkretny dzień i godzina dokonania odbioru pogwarancyjnego zostanie wyznaczona przez Zamawiającego zgodnie z postanowieniami ust. 4.

14. Odbiór pogwarancyjny zostanie dokonany poprzez sporządzenie i podpisanie protokołu odbioru przez upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy.

15. W protokole odbioru pogwarancyjnego Strony potwierdzą dokonanie usunięcia przez Wykonawcę wad ujawnionych w okresie gwarancyjnym. Wzór protokołu odbioru pogwarancyjnego stanowi **Załącznik nr 5** do niniejszej Umowy.

§ 10 **Rękojmia i gwarancja**

1. Wykonawca ponosi odpowiedzialność względem Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady na zasadach określonych w kodeksie cywilnym, przy czym okres odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady obowiązuje okres 3 miesięcy ponad poniżej określony okres gwarancji.

2. Przy dokonywaniu odbioru końcowego Wykonawca udzieli Zamawiającemu gwarancji jakości na przedmiot Umowy, zgodnie ze wzorem Warunków udzielenia gwarancji stanowiącym **Załącznik nr 3** do Umowy i wyda wystawiony dokument Zamawiającemu. Warunki udzielenia gwarancji będą stanowić jednocześnie kartę gwarancyjną.

3. Strony zgodnie ustalają, że do gwarancji, o której mowa w ust. 2, zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego o gwarancji jakości przy sprzedaży, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w niniejszej Umowie oraz w Warunkach udzielenia gwarancji.

4. W celu uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, iż Wynagrodzenie Wykonawcy obejmuje wynagrodzenie z tytułu udzielenia gwarancji i wykonywania obowiązków wynikających z udzielonych gwarancji.

5. Gwarancja nie narusza uprawnień Zamawiającego wynikających z rękojmi za wady, jak również do dochodzenia roszczeń o naprawienie poniesionej szkody w pełnej wysokości i innych roszczeń przysługujących Zamawiającemu zgodnie z niniejszą Umową.

6. Okres odpowiedzialności Wykonawcy za wady z tytułu rękojmi i gwarancji rozpoczyna swój bieg od dnia dokonania odbioru końcowego.

7. Gwarancja jakości dla wykonanych robót oraz dostarczonych materiałów, o której mowa w ust. 2, zostanie udzielona na okres _____ **miesiący** od dnia odbioru końcowego.

Bieg okresu gwarancji liczony jest od dnia odbioru końcowego i wydania karty gwarancyjnej, o której mowa w ust. 2.

8. Wykonawca w dniu podpisania protokołu odbioru końcowego zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu certyfikaty bezpieczeństwa i deklaracje zgodności dla zapewnionych przez niego materiałów i urządzeń.

9. Jeżeli okres gwarancji na materiały lub urządzenia zastosowane do wykonania przedmiotu Umowy, udzielonej Wykonawcy przez dostawcę lub producenta tych materiałów lub urządzeń, będzie dłuższy niż okres gwarancji udzielonej Zamawiającemu przez Wykonawcę, wówczas Wykonawca, niezwłocznie po upływie okresu gwarancji udzielonej Zamawiającemu, przeniesie na Zamawiającego przysługujące mu na podstawie tej gwarancji prawa, w tym poprzez wydanie Zamawiającemu stosownych dokumentów gwarancyjnych.

10. Zamawiający zobowiązuje się do zawiadomienia na piśmie Wykonawcy o ujawnieniu wady. W zawiadomieniu tym Zamawiający wezwie Wykonawcę do usunięcia wady oraz wskaże termin (dzień i godzinę) i miejsce dokonania wizji lokalnej. Z wizji lokalnej Strony sporządzą protokół. Nieprzystąpienie przez Wykonawcę do wizji lokalnej pozostaje bez wpływu na obowiązek usunięcia ujawnionej wady, jeżeli wada ujawniła się w okresie rękojmi lub gwarancji, a Wykonawca został zawiadomiony przez Zamawiającego o ujawnieniu się wady.

11. W przypadku gdy wada ujawniła się w okresie gwarancji Wykonawca jest zobowiązany usunąć ujawnioną wadę w terminie wskazanym w karcie gwarancyjnej, przy czym w protokole, o którym mowa w ust. 10, Strony mogą odmiennie ustalić termin usunięcia wady, stosownie do potrzeb Zamawiającego, rodzaju wady i możliwości jej usunięcia przez Wykonawcę.

12. Usunięcie wady nastąpi na terenie, na którym były prowadzone roboty, chyba że do jej skutecznego usunięcia niezbędne będzie dokonanie tego w innym miejscu.

13. Wszelkie koszty związane z usunięciem wad ponosi Wykonawca, w tym w szczególności koszty ewentualnego transportu elementu posiadającego wadę na inne miejsce.

14. Usunięcie wady stwierdzone zostanie protokołem podpisanym przez każdą ze Stron.

15. W przypadku nieprzystąpienia przez Wykonawcę do usuwania ujawnionej wady w terminie (w szczególności wynikającym z karty gwarancyjnej lub z ustaleń Stron) lub w przypadku konieczności natychmiastowego usunięcia wad, Zamawiający będzie uprawniony według swojego wyboru do usunięcia wad we własnym zakresie lub do zlecenia ich usunięcia innemu podmiotowi, a koszty z tym związane pokryje Zamawiający żądając od Wykonawcy zwrotu poniesionych kosztów.

§ 11

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy.

1. Wykonawca wniesie Zamawiającemu do dnia rozpoczęcia robót zabezpieczenie dobrego wykonania umowy w wysokości 10 % wartości netto robót budowlanych, tj. kwotę:

_____ zł (słownie: _____ złotych 00/100) w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej. Jeżeli Wykonawca nie dostarczy Zamawiającemu w podanym powyżej terminie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, Zamawiający ma prawo do

potrącenia z pierwszej faktury kwoty zabezpieczenia w wysokości odpowiadającej wartości gwarancji dobrego wykonania zadania, która zostanie rozliczona w następujący sposób:

- a) 70% wnoszonego zabezpieczenia zwrócone zostanie na pisemny wniosek Wykonawcy, nie wcześniej niż w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznaniu przez Zamawiającego za należyte wykonane.
- b) 30% wnoszonego zabezpieczenia służyć będzie do pokrycia roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji jakości. Zwrot zabezpieczenia nastąpi na pisemny wniosek Wykonawcy, nie wcześniej niż w terminie 30 dni po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji jakości.

Kwoty zatrzymane z faktur, zwracane będą bez odsetek bankowych.

2. Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego (w tym nieterminowego) wykonania Umowy oraz usunięcia wad i usterek.
3. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może za uprzednią zgodą Zamawiającego wyrażoną na piśmie pod rygorem nieważności, dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka dopuszczonych przez Zamawiającego w Warunkach Zamówienia form, z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jej wysokości.
4. W przypadku skorzystania przez Zamawiającego z zabezpieczenia w czasie obowiązywania niniejszej Umowy, Wykonawca będzie zobowiązany do uzupełnienia zabezpieczenia do pełnej jego wysokości określonej w ust. 1 niniejszego paragrafu, w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia go przez Zamawiającego o skorzystaniu z Zabezpieczenia.

§ 12

Odstąpienie od Umowy

1. Poza innymi przypadkami określonymi w kodeksie cywilnym oraz w niniejszej Umowie, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 7 dni roboczych od zaistnienia zdarzenia opisanego poniżej:
 - a) Wykonawca nie podjął realizacji robót w terminie 7 dni od daty przekazania Terenu Budowy lub przerwał realizację robót na okres dłuższy niż 7 dni bez zgody Zamawiającego, przy czym termin na odstąpienie rozpoczyna swój bieg odpowiednio: w dniu następującym po dniu, w którym upłynął wskazany powyżej termin na podjęcie robót lub w dniu następującym po dniu, w którym upłynął wskazany powyżej okres przerwy w realizacji robót,
 - b) Wykonawca narusza postanowienia Umowy, w szczególności wykonuje roboty w sposób wadliwy, niezgodny z Umową, przepisami prawa lub zasadami sztuki budowlanej, po uprzednim wezwaniu i niezaniechaniu lub nieusunięciu skutków nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 1 dzień roboczy, przy czym określony powyżej termin na odstąpienie, rozpoczyna swój bieg w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin wskazany w wezwaniu,
 - c) opóźnienie w wykonaniu robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy w stosunku do terminu określonego w § 2 ust. 1 Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, przekracza 7 dni,
 - d) Wykonawca powierzył wykonywanie robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy podwykonawcom z naruszeniem postanowień Umowy,
 - e) Wykonawca wykonał roboty lub inne czynności objęte przedmiotem Umowy niezgodnie z postanowieniami Umowy, przepisami prawa lub zasadami sztuki budowlanej.

2. W razie istotnej zmiany okoliczności, powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie Zamawiającego, czego nie można było przewidzieć w chwili jej zawarcia, Zamawiający może odstąpić od niniejszej Umowy w terminie 20 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.

3. Poza innymi przypadkami określonymi w kodeksie cywilnym, Wykonawca może odstąpić od Umowy, w terminie 7 dni kalendarzowych od zaistnienia zdarzenia opisanego poniżej:

a) Zamawiający pozostaje w zwłoce z przekazaniem Terenu Budowy co najmniej 7 dni roboczych, pomimo wcześniejszego wezwania do jego przekazania i upływu dodatkowego 7- dniowego terminu na jego przekazanie,

b) Zamawiający pozostaje w zwłoce z przekazaniem wymaganej dokumentacji, do której przekazania był zobowiązany, co najmniej 7 dni roboczych, pomimo wcześniejszego wezwania do przekazania i upływu dodatkowego 7- dniowego terminu na jej przekazanie,

c) Zamawiający pozostaje w zwłoce z zapewnieniem dostaw materiałów lub urządzeń, do których się zobowiązał, co najmniej 7 dni roboczych, pomimo wcześniejszego wezwania do przekazania tych materiałów lub urządzeń i upływu dodatkowego 7 dniowego terminu na ich przekazanie,

d) Zamawiający pozostaje w zwłoce z zapłatą należnego Wykonawcy Wynagrodzenia co najmniej 60 dni, pomimo wcześniejszego wezwania do zapłaty i upływu dodatkowego 30 - dniowego terminu do zapłaty.

4. W przypadku wygaśnięcia Umowy na skutek odstąpienia przez jedną ze Stron, Wykonawca jest zobowiązany do:

a) wydania całości efektów prawidłowo wykonanych robót i innych czynności objętych przedmiotem Umowy,

b) wstrzymania realizacji robót i innych czynności objętych przedmiotem Umowy w trybie natychmiastowym oraz zabezpieczenia Terenu Budowy.

5. W przypadku wygaśnięcia Umowy na skutek odstąpienia przez jedną ze Stron, Strony sporządzą protokół przejęcia Terenu Budowy oraz protokół inwentaryzacji robót i innych czynności według stanu na dzień wygaśnięcia Umowy.

6. Powyższe protokoły zostaną sporządzone w jednym egzemplarzu, a kopia zostanie przekazana Wykonawcy, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zakończenia odstąpienia, przy czym konkretny dzień i godzina zostanie wyznaczona Zamawiającemu. W razie, gdyby Wykonawca nie stawił się w wyznaczonym terminie, Zamawiający wyznaczy termin dodatkowy, a po jego bezskutecznym upływie będzie uprawniony do jednostronnego sporządzenia wymaganych protokołów. Sporządzony w powyższy sposób protokół wymaga doręczenia Wykonawcy.

7. W przypadku odstąpienia od Umowy, prawidłowo wykonane i przejęte przez Zamawiającego roboty i inne czynności objęte przedmiotem Umowy zostaną rozliczone pomiędzy Stronami, z zastrzeżeniem możliwości potrącenia przez Zamawiającego naliczonych kar umownych oraz dochodzenia od Wykonawcy zapłaty kwot tytułem naprawienia szkody w zakresie przewyższającym wysokość naliczonych kar umownych, które mają wówczas charakter zaliczeniowy.

8. W przypadku odstąpienia od Umowy Strony dokonają rozliczenia na następujących zasadach:

a) rozliczenie nastąpi w oparciu o stan zaawansowania prawidłowo wykonanych i przejętych przez Zamawiającego robót i czynności oraz o ceny wskazane w ofercie

Wykonawcy. Rozliczenie będzie również obejmowało rozliczenie niewykorzystanych materiałów i urządzeń; w przypadku gdy rozliczenie nie będzie możliwe na podstawie oferty Wykonawcy wartość robót i czynności zostanie określona przez rzeczoznawcę wskazanego przez Zamawiającego,

b) koszty dodatkowe poniesione na zabezpieczenie Terenu Budowy oraz wszelkie inne uzasadnione koszty związane z zakończeniem robót na skutek odstąpienia od Umowy, w tym koszty wynagrodzenia rzeczoznawcy, o którym mowa w lit. a niniejszego paragrafu, ponosi Strona, która dała powód do odstąpienia od Umowy, a jeśli nastąpiło to z przyczyn niezależnych od obu Stron lub leżących po obu Stronach, wówczas koszty te ponoszą Strony w częściach równych.

9. Strony ustalają, że odstąpienie od Umowy nie ma wpływu na dalsze obowiązywanie postanowień Umowy dotyczących warunków przysługującej Zamawiającemu rękojmi oraz gwarancji udzielonej zgodnie z postanowieniami ust. 7 niniejszego paragrafu. Postanowienia te będą obowiązywały do dnia zakończenia odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu rękojmi i udzielonej gwarancji.

§ 13

Odpowiedzialność i kary umowne.

1. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za należyte (w tym terminowe) wykonanie Umowy.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody w mieniu Zamawiającego wynikłe w toku i w związku z realizacją Umowy. Odpowiedzialność Wykonawcy obejmuje szkody powstałe w każdej postaci winy.
3. Za działania lub zaniechania osób trzecich, którymi Wykonawca posługuje się przy wykonywaniu Umowy, Wykonawca odpowiada, jak za swoje własne działania lub zaniechania.
4. Zamawiający będzie miał prawo żądania od Wykonawcy zapłaty następujących kar umownych:
 - a) w przypadku odstąpienia od Umowy z przyczyn określonych w § 12 ust. 1 lit. a-e Umowy, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność - w wysokości 10 % Wynagrodzenia netto;
 - b) w przypadku zwłoki Wykonawcy w wykonaniu robót lub innych czynności objętych przedmiotem Umowy w stosunku do terminu określonego w § 2 ust. 1 Umowy w wysokości 0,2 % Wynagrodzenia netto;
 - c) w przypadku zwłoki Wykonawcy w usunięciu wad, w tym usterek, stwierdzonych przy odbiorze końcowym w wysokości 10 % Wynagrodzenia netto, za każdy dzień zwłoki liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad;
 - d) w przypadku zwłoki Wykonawcy w odebraniu od Zamawiającego Terenu Budowy lub z zapewnieniem dostaw materiałów lub urządzeń, do których się zobowiązał – w wysokości 0,2 % Wynagrodzenia netto, za każdy dzień zwłoki liczony od upływu ustalonego przez Strony terminu odpowiednio na przekazanie Wykonawcy Terenu Budowy lub dostarczenie materiałów lub urządzeń,
 - e) w przypadku odmowy przez Wykonawcę udzielenia gwarancji na wykonaną część robót w przypadku, o których mowa § 12 ust. 7 Umowy - w wysokości 10 % Wynagrodzenia netto,
 - f) w przypadkach, o których mowa w Załączniku nr 5 do Instrukcji Ibh-105 „Zasady bezpieczeństwa pracy podczas wykonywania prac inwestycyjnych, rewitalizacyjnych,

utrzymeniowych i remontowych wykonywanych przez pracowników obcych firm na terenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. oraz wytyczne sposobu dostarczania informacji i poinformowania pracownika innego pracodawcy o zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia podczas wykonywania prac na terenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.” (niezależnie od kar określonych w Umowie) w wysokościach tam określonych w przypadku obciążenia nimi Zamawiającego przez PKP PLK S.A.;

g) w przypadku powierzenia przez Wykonawcę wykonywania Robót podwykonawcom z naruszeniem postanowień Umowy - w wysokości 20% wartości powierzonych robót ,

h) w przypadku zwłoki Wykonawcy w odebraniu od Zamawiającego Terenu Budowy lub z zapewnieniem dostaw materiałów lub urządzeń, do których się zobowiązał – w wysokości 0,01 % Wynagrodzenia brutto o którym mowa w § 8 ust 1, za każdy dzień zwłoki liczony od upływu ustalonego przez Strony terminu odpowiednio na przekazanie Wykonawcy Terenu Budowy lub dostarczenie materiałów lub urządzeń,

i) w przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę oświadczeń wszystkich podwykonawców dotyczących zapłaty na ich rzecz wynagrodzenia przez Wykonawcę, o których mowa w § 8 ust. 14 Umowy - w wysokości 1000,00zł,

j) w przypadku naruszenia zobowiązania do usuwania odpadów zgodnie z § 6 Umowy a także zobowiązania do przedkładania informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami zgodnie z § 6 w wysokości 2000,00 złotych, za każde naruszenie,

k) za zawinione przerwanie realizacji robót przez Wykonawcę trwające powyżej 10 dni w wysokości 1 % Wynagrodzenia brutto Umowy, o którym mowa w § 10 ust. 1, za każdy rozpoczęty dzień przerwy w wykonaniu Robót,

l) w przypadku niewywiązania się przez Wykonawcę z któregośkolwiek obowiązku określonego w § 3 ust. 2 Umowy - w wysokości 2000,00zł,

ł) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są Roboty Budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 500 złotych za każdy nieprzedłożony do zaakceptowania projekt Umowy lub jej zmiany,

m) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii Umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 500,00 złotych za każdą nieprzedłożoną kopię Umowy lub jej zmiany,

5. Kary umowne zastrzeżone na rzecz Zamawiającego mogą być dochodzone z każdego tytułu odrębnie i podlegają łączeniu, z tym zastrzeżeniem, że kara umowna zastrzeżona w ust. 4 lit. a nie podlega łączeniu z inną karą umowną spośród zastrzeżonych w ust. 4 lit. b - f, jeżeli podstawą do żądania tej innej kary umownej jest okoliczność stanowiąca jednocześnie przyczynę odstąpienia przez Zamawiającego od Umowy.

6. Wykonawca będzie miał prawo żądania od Zamawiającego zapłaty kary umownej w przypadku odstąpienia przez Wykonawcę od Umowy z przyczyn określonych w § 12 ust. 3 lit. a-c Umowy - w wysokości 10 % Wynagrodzenia netto.

7. Z zastrzeżeniem ust. 8, kary umowne płatne będą w terminie 7 dni od dnia doręczenia przez Stronę, która naliczyła należną jej karę umowną, noty obciążeniowej drugiej Stronie.

8. Zamawiającemu przysługuje prawo potrącenia naliczonych i należnych mu kar umownych z należnego Wykonawcy Wynagrodzenia.

9. Niezależnie od zastrzeżonych w niniejszym paragrafie kar umownych, Zamawiającemu przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości pełnej szkody, na zasadach ogólnych.

10. Niezależnie od zastrzeżonej w niniejszym paragrafie kary umownej, Wykonawcy przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości szkody rzeczywistej, na zasadach ogólnych.

11. W przypadku zwłoki Zamawiającego w zapłacie Wynagrodzenia Wykonawcy przysługuje prawo naliczenia odsetek do wysokości odsetek ustawowych.

12. Strony są zwolnione od odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem Umowy, w przypadku, gdy to niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem zdarzeń określanych jako siła wyższa.

13. Dla potrzeb niniejszej Umowy pojęcie siły wyższej oznacza zdarzenie nadzwyczajne, zewnętrzne, pozostające poza kontrolą Strony powołującej się na wypadek siły wyższej, niemożliwe do przewidzenia i niemożliwe do zapobieżenia. Pojęcie siły wyższej nie obejmuje żadnych zdarzeń, które wynikają z nie dołożenia przez Strony należytej staranności w rozumieniu art. 355 § 2 kodeksu cywilnego, jak również nie obejmuje zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla danej pory roku dla miejsca wykonywania Robót.

14. Strony zgodnie postanawiają, że dla potrzeb niniejszej Umowy za siłę wyższą w szczególności uznają następujące zdarzenia, o ile wpływają one na wykonanie Umowy:

- a) strajk lub inna forma protestu,
- b) pożar powstały na skutek okoliczności, za którą żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności,
- c) powódź,
- d) katastrofalne wydarzenie powstałe na skutek okoliczności, za którą żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności.

15. Strona powołująca się na siłę wyższą jest obowiązana zawiadomić niezwłocznie drugą Stronę na piśmie, zarówno o zaistnieniu, jak i ustaniu okoliczności uznawanych za siłę wyższą oraz do przedstawienia w terminie 3 dni po ustąpieniu stanu siły wyższej dowodów potwierdzających ich wystąpienie.

§ 14 Zakaz cesji

1. Strony zgodnie postanawiają, że wynikające z Umowy prawa lub obowiązki Wykonawcy nie mogą być przeniesione na osobę trzecią bez uprzedniej zgody Zamawiającego, wyrażonej na piśmie pod rygorem nieważności (art. 509 kodeksu cywilnego).

§ 15 Zmiany Umowy

Zmiany Umowy dopuszczalne są w przypadku: zmian korzystnych dla Zakładu Robót Komunikacyjnych – DOM w Poznaniu Sp. z o.o., lub zmian koniecznych dla zapewnienia realizacji zadań umownych Zakładu Robót Komunikacyjnych – DOM w Poznaniu Sp. z o.o., lub zmian przepisów prawa obowiązujących w dniu podpisania Umowy.

§ 16 Przedstawiciele Stron

1. Do kontaktów z Wykonawcą podczas realizacji Umowy oraz jej koordynowania Zamawiający wyznacza następująca osobę:

_____, tel. kom. _____, e-mail: _____

2. Do kontaktów z Zamawiającym podczas realizacji Umowy oraz jej koordynowania Wykonawca upoważnia:

_____, tel. _____, e-mail _____

3. Zmiana przedstawicieli Stron, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stanowi zmiany Umowy. Zmiana następuje poprzez pisemne oświadczenie złożone drugiej Stronie na piśmie pod rygorem nieważności.

§ 17 Adresy do doręczeń

Wszelkie oświadczenia Stron związane z niniejszą Umową, będą składane w formie pisemnej pod rygorem nieważności i doręczane drugiej Stronie na piśmie, na adresy wskazane w komparycji Umowy, za potwierdzeniem odbioru. Każda ze Stron zobowiązuje się powiadomić drugą Stronę na piśmie o każdej zmianie adresu, w terminie 7 dni, przed dokonaniem takiej zmiany, pod rygorem uznania doręczenia na adres wskazany w komparycji Umowy za skuteczne.

§ 18 Postanowienia końcowe

1. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla Stron.

2. W sprawach nieuregulowanych Umową zastosowanie mają odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego, Prawa Budowlanego oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

3. Wszelkie zmiany i uzupełnienia Umowy oraz odstąpienie od Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

4. Wszelkie spory wynikłe między Stronami w związku z zawarciem oraz wykonywaniem niniejszej Umowy będą rozstrzygane w drodze polubownej. W przypadku nie osiągnięcia przez Strony porozumienia w terminie 14 dni od dnia powstania sporu, rozstrzygać będzie sąd powszechny miejscowo właściwy dla Zamawiającego.

5. Załączniki do Umowy stanowią jej integralną część.

Załączniki:

Załącznik nr 1	Zakres robót
Załącznik nr 2	Oświadczenie o zachowaniu poufności
Załącznik nr 3	Warunki udzielenia gwarancji
Załącznik nr 4	Wzór Protokołu odbioru robót
Załącznik nr 5	Wzór Protokołu odbioru pogwarancyjnego
Załącznik nr 6	Informacja RODO

Załącznik nr 7 Informacja RODO

Załącznik nr 8 Instrukcja dla Wykonawcy prac zleconych przez Zakład Robót
Komunikacyjnych – DOM w Poznaniu Sp. z o.o.

Za Zamawiającego:

Za Wykonawcę